

Załącznik nr 1

**Zakres tematyczny i czas trwania bloków programowych kwalifikacji wstępnej,
kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji
wstępnej uzupełniającej przyspieszonej**

Tabela nr 1

Część podstawowa		Czas trwania zajęć	
		Kwalifikacja wstępna	Kwalifikacja wstępna przyspieszona
1. Szkolenie zaawansowane w racjonalnej jeździe, z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa			
1.1.	Poznanie charakterystyk układu przeniesienia napędu w celu jego optymalnego wykorzystania, w tym co najmniej tematy:	30	15
	- charakterystyka momentu obrotowego,		
	- charakterystyka mocy,		
	- charakterystyka jednostkowego zużycia paliwa przez silnik,		
	- optymalny zakres użytkowy obrotomierza,		
	- optymalny zakres prędkości obrotowej dla zmiany biegów.		
1.2.	Poznanie charakterystyki technicznej i sposobu działania urządzeń służących bezpieczeństwu, w celu zapewnienia panowania nad pojazdem, zminimalizowania jego zużycia i zapobiegania awariom, w tym co najmniej tematy:	25	15
	- szczególne cechy dwuobwodowego układu hamulcowego wyposażonego w pneumatyczne urządzenie przenoszące,		
	- granice zastosowania układów hamulcowych i zwalniaczy,		
	- mieszane stosowanie układu hamulcowego i zwalniacza,		
	- najlepsza relacja między prędkością a przełożeniem skrzyni biegów,		
	- wykorzystanie nośności pojazdu,		
	- zastosowanie układów hamulcowych na pochyłościach,		
	- postępowanie w przypadku awarii urządzeń służących bezpieczeństwu.		
2. Stosowanie przepisów			
2.1.	Poznanie uwarunkowań społecznych dotyczących transportu drogowego i rządzących nim zasad, w tym co najmniej tematy:	30	15
	- maksymalny czas pracy kierowcy w transporcie drogowym,		
	- stosowanie rozporządzeń: Rady (EWG) nr 3821/85 i Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 561/2006; kary		

	za nieużywanie, nieprawidłowe używanie i ingerencję w urządzenie rejestrujące,		
	- prawa i obowiązki kierowców w zakresie kwalifikacji wstępnej i szkolenia okresowego.		
3. Bezpieczeństwo, obsługa i logistyka w aspekcie zdrowia, ruchu drogowego i środowiska			
3.1.	Uświadomienie kierowcom zagrożenia wypadkami na drodze i w pracy, w tym co najmniej tematy:	30	15
	- rodzaje wypadków przy pracy w transporcie drogowym,		
	- statystyka wypadków drogowych,		
	- udział samochodów ciężarowych/autokarów w wypadkach drogowych,		
	- statystyki dotyczące zabitych i rannych w wypadkach drogowych,		
	- straty materialne i finansowe.		
3.2.	Umiejętność zapobiegania przestępstwom i przemytowi nielegalnych imigrantów, w tym co najmniej tematy:	15	7
	- problemy związane z międzynarodową przestępczością transgraniczną i przemytem,		
	- środki zapobiegawcze,		
	- metody i cele działań przestępczych,		
	- przepisy prawa i obowiązki kierowcy oraz obowiązki przewoźnika w tym zakresie.		
3.3.	Umiejętność zapobiegania zagrożeniom fizycznym, w tym co najmniej tematy:	20	10
	- zasady ergonomii,		
	- zachowania i postawy stanowiące zagrożenie,		
	- kondycja fizyczna i ćwiczenia sprawnościowe,		
	- ochrona osobista.		
3.4.	Świadomość znaczenia predyspozycji fizycznych i psychicznych, w tym co najmniej tematy:	10	5
	- zasady zdrowego, regularnego odżywiania,		
	- wpływ alkoholu, narkotyków lub innych substancji na zachowanie,		
	- objawy, przyczyny, skutki zmęczenia i stresu,		
	- zasadnicza rola podstawowego cyklu pracy/odpoczynku.		
3.5.	Umiejętność oceny sytuacji awaryjnych, zachowanie w sytuacjach krytycznych, w tym co najmniej tematy:	20	10
	- ocena sytuacji krytycznej,		
	- unikanie komplikacji w razie wypadku,		
	- wzywanie pomocy,		
	- pomoc poszkodowanym i udzielanie pierwszej pomocy,		
	- postępowanie w razie pożaru,		
	- ewakuacja osób z samochodu ciężarowego/pasażerów z autobusu,		
	- zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich pasażerów,		
	- reakcja na akty agresji,		
	- podstawowe zasady sporządzania informacji z wypadku.		
3.6.	Umiejętność zachowania się w sposób poprawiający	15	5

	wizerunek przewoźnika, w tym co najmniej tematy:		
	- znaczenie poziomu usług świadczonych przez kierowcę dla przewoźnika,		
	- rola kierowcy,		
	- kontakty kierowcy z innymi osobami w czasie pracy,		
	- utrzymanie pojazdu,		
	- organizacja pracy,		
	- handlowe i finansowe skutki sporów występujących w pracy kierowcy.		
Razem		195	97

Tabela nr 2

Część specjalistyczna w zakresie bloku programowego C1, C1+E, C, C+E		Czas trwania zajęć		Metodyka realizacji zajęć ¹⁾
		Kwalifikacja wstępna	Kwalifikacja wstępna przyspieszona	
1. Szkolenie zaawansowane w racjonalnej jeździe, z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa				
1.3.	Umiejętność załadowania pojazdu zgodnie z wymaganiami przepisów bhp i zasadami prawidłowego użytkowania pojazdu, w tym co najmniej tematy:	30	18 ²⁾	
1.3.1	- siły działające na pojazd podczas jazdy,			T/J
1.3.2	- zastosowanie przełożenia skrzyni biegów odpowiadającego obciążeniu pojazdu oraz profilowi jezdni,			T/J
1.3.3	- obliczenie obciążenia użytkowego pojazdu lub zespołu pojazdów,			T
1.3.4	- obliczenie objętości użytkowej,			T
1.3.5	- rozłożenie ładunku,			T/C
1.3.6	- skutki oddziałujące przy przekroczeniu nacisku ładunku na oś,			T
1.3.7	- stabilność pojazdu i środek ciężkości,			T
1.3.8	- rodzaje opakowań i palet,			T
1.3.9	- podstawowe kategorie towarów, które wymagają zabezpieczenia ładunku,			T
1.3.10	- techniki mocowania, również za pomocą lin i łańcuchów,			T/C
1.3.11	- zastosowanie taśm mocujących,			T/C
1.3.12	- sprawdzenie urządzeń mocujących,			T/C
1.3.13	- zastosowanie urządzeń transportu wewnętrznego (w szczególności wózki widłowe),			T/C
1.3.14	- zakładanie plandeki i jej zdejmowanie.			T/C
1.4.	Umiejętność optymalizacji zużycia paliwa oraz jazda w warunkach specjalnych, w tym co najmniej tematy:	20	10	
1.4.1	- jazda w szerokim zakresie momentu obrotowego i śledzenie wskaźnika zużycia paliwa,			T/J

1.4.2	- jazda w najniższym i najwyższym zakresie mocy, ze śledzeniem wskaźnika zużycia paliwa,			T/J
1.4.3	- jazda przy najniższym jednostkowym zużyciu paliwa,			T/J
1.4.4	- jazda w optymalnym przedziale prędkości silnika i utrzymywanie się w sektorze elastycznej prędkości optymalnej, z zachowaniem zaleceń producenta silnika pojazdu,			T/J
1.4.5	- jazda w optymalnym zakresie prędkości silnika poprzez zmianę biegów w odpowiednim momencie,			T/J
1.4.6	- kontrola części w dwuobwodowym układzie hamulcowym (w szczególności wyjęcie cylindra membranowego, regulacja hamulców, kontrola złączek pneumatycznych, kontrola przewodów pneumatycznych, kontrola nastaw regulatora siły hamowania (ręcznego i automatycznego)),			T/C
1.4.7	- nauka przez ostrożne próby hamowania w specjalnym terenie, pokazująca działanie hamulców, ze zwróceniem uwagi na wpływ hamowania na prowadzenie pojazdu,			T/J
1.4.8	- nauka jazdy ze wzniesienia z użyciem obu układów hamulcowych jednocześnie albo osobno,			T/J
1.4.9	- nauka jazdy z kontrolą wskazań prędkościomierza i obrotomierza na różnych biegach,			T/J
1.4.10	- nauka jazdy ciężarówką z ładunkiem: ruszanie pod górę, rozpędzanie się do 50 km/h i mierzenie czasu w przypadku pojazdu z ładunkiem i bez ładunku,			T/J
1.4.11	- ostrożne próby układów hamulcowych ciężarówki podczas jazdy ze wzniesienia; poznanie zjawiska spadku siły hamowania i sposobu reagowania na nie,			T/J
1.4.12	- próba znalezienia symulowanych awarii w pojeździe, opisanie wykrytej sytuacji, próba znalezienia przyczyny, naprawa awarii, o ile jest możliwa, i decyzja o rozpoczęciu jazdy albo pozostaniu na parkingu,			T/C
1.4.13	- nauka oszczędnego stylu jazdy, uzyskanego przez poprawę kryteriów optymalizacji zużycia paliwa podczas jazdy.			T/J
2. Stosowanie przepisów				
2.2.	Poznanie przepisów regulujących przewóz towarów, w tym co najmniej tematy:	20	10	
2.2.1	- warunki uzyskania licencji przez wykonującego przewóz drogowy i dostępu do rynku przewozów drogowych,			T
2.2.2	- umowy i konwencje wielostronne,			T
2.2.3	- dwustronne umowy międzynarodowe,			T

2.2.4	- rozporządzenia techniczne,			T
2.2.5	- stosunki umowne w transporcie drogowym; przepisy międzynarodowe i krajowe,			T
2.2.6	- odpowiedzialność wykonującego przewóz drogowy za dostawy oraz zwolnienia z tej odpowiedzialności,			T
2.2.7	- dokumenty wysyłkowe; prawidłowe wykorzystywanie i wypełnianie dokumentów,			T
2.2.8	- dokumentacja specjalna dołączana do towarów.			T
3. Bezpieczeństwo, obsługa i logistyka w aspekcie zdrowia, ruchu drogowego i środowiska				
3.7.	Poznanie uwarunkowań ekonomicznych dotyczących przewozu drogowego i organizacji rynku, w tym co najmniej tematy:	15	5	
3.7.1	- transport drogowy w stosunku do innych rodzajów transportu (konkurencja, spedycja),			T
3.7.2	- działalność w zakresie przewozu drogowego rzeczy (transport zarobkowy i przewozy na potrzeby własne),			T
3.7.3	- organizacja i formy prowadzenia działalności w zakresie przewozu drogowego rzeczy,			T
3.7.4	- specjalizacje w zakresie transportu (w szczególności przewóz materiałów niebezpiecznych, przewóz artykułów szybko psujących się),			T
3.7.5	- transport kombinowany.			T
Razem		85	43	

Tabela nr 3

Część specjalistyczna kwalifikacji wstępnej w zakresie bloku programowego D1, D1+E, D, D+E		Czas trwania zajęć		Metodyka realizacji zajęć ¹⁾
		Kwalifikacja wstępna	Kwalifikacja wstępna przyspieszona	
1. Szkolenie zaawansowane w racjonalnej jeździe, z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa				
1.5.	Umiejętność optymalizacji zużycia paliwa oraz jazda w warunkach specjalnych, w tym co najmniej tematy:	20	12	
1.5.1	- jazda w szerokim zakresie momentu obrotowego i śledzenie wskaźnika zużycia paliwa,			T/J
1.5.2	- jazda w najniższym i najwyższym zakresie mocy, ze śledzeniem wskaźnika zużycia paliwa,			T/J
1.5.3	- jazda przy najniższym jednostkowym zużyciu paliwa,			T/J
1.5.4	- jazda w optymalnym przedziale prędkości silnika i utrzymywanie się w sektorze elastycznej prędkości optymalnej, z zachowaniem zaleceń producenta silnika pojazdu,			T/J
1.5.5	- jazda w optymalnym zakresie prędkości silnika poprzez zmianę biegów w odpowiednim momencie,			T/J
1.5.6	- kontrola części w dwuobwodowym układzie hamulcowym (w szczególności wyjęcie cylindra membranowego, regulacja hamulców, kontrola złączek pneumatycznych, kontrola przewodów pneumatycznych, kontrola nastaw regulatora siły hamowania (ręcznego i automatycznego)),			T/C
1.5.7	- nauka przez ostrożne próby hamowania w specjalnym terenie, pokazująca działanie hamulców, ze zwróceniem uwagi na wpływ hamowania na prowadzenie pojazdu,			T/J
1.5.8	- nauka jazdy ze wzniesienia z użyciem obu układów hamulcowych jednocześnie lub osobno,			T/J
1.5.9	- nauka jazdy z kontrolą wskazań prędkościomierza i obrotomierza na różnych biegach,			T/J
1.5.10	- nauka jazdy autobusem obciążonym: ruszanie pod górę, rozpędzanie się do 50 km/h i mierzenie czasu w przypadku autobusu obciążonego i nieobciążonego,			T/J
1.5.11	- ostrożne próby układów hamulcowych			T/J

	autobusu podczas jazdy ze wzniesienia; poznanie zjawiska spadku siły hamowania i sposobu reagowania na nie,			
1.5.12	- próba znalezienia symulowanych awarii w pojeździe, opisanie wykrytej sytuacji, próba znalezienia przyczyny, naprawa awarii, o ile jest możliwa, i decyzja o rozpoczęciu jazdy albo pozostaniu na parkingu,			T/J
1.5.13	- nauka oszczędnego stylu jazdy, uzyskanego przez poprawę kryteriów optymalizacji zużycia paliwa podczas jazdy.			T/J
1.6.	Umiejętność zapewnienia pasażerom komfortu i bezpieczeństwa, w tym co najmniej tematy:	20	13 ²⁾	
1.6.1	- prawidłowa ocena wzdłużnych i poprzecznych ruchów pojazdu na drodze,			T/J
1.6.2	- zachowania w ruchu drogowym,			T/J
1.6.3	- łagodne zakończenie hamowania,			T/J
1.6.4	- uwzględnianie zwisów pojazdu,			T/J
1.6.5	- wykorzystanie właściwej infrastruktury (ogólnodostępne obszary, drogi komunikacyjne zastrzeżone dla konkretnych uczestników ruchu),			T/J
1.6.6	- właściwa ocena priorytetów pod względem bezpiecznego kierowania pojazdem oraz spełnienia innych zadań nałożonych na kierującego,			T
1.6.7	- zachowanie wobec pasażerów,			T/C
1.6.8	- szczególne okoliczności związane z przewozem pewnych grup pasażerów (inwalidzi, dzieci).			T/C
1.7.	Umiejętność równomiernego obciążenia pojazdu zgodnie z wymaganiami przepisów bhp i zasadami prawidłowego użytkowania pojazdu, w tym co najmniej tematy:	15	7	
1.7.1	- siły działające na pojazd podczas jazdy,			T
1.7.2	- zastosowanie przełożenia skrzyni biegów odpowiadającego obciążeniu pojazdu i profilowi jezdni,			T/J
1.7.3	- obliczenie obciążenia użytkowego pojazdu,			T
1.7.4	- rozmieszczenie pasażerów w autobusie,			T/C
1.7.5	- skutki oddziałujące przy przekroczeniu nacisku ładunku na oś,			T
1.7.6	- stabilność pojazdu i środek ciężkości.			T
2. Stosowanie przepisów				
2.3.	Poznanie przepisów regulujących przewóz pasażerów, w tym co najmniej tematy:	20	6	T

2.3.1	- przewóz szczególnych grup osób,			T
2.3.2	- urządzenia bezpieczeństwa w autobusach,			T
2.3.3	- pasy bezpieczeństwa,			T
2.3.4	- obciążenie pojazdu.			T
3. Bezpieczeństwo, obsługa i logistyka w aspekcie zdrowia, ruchu drogowego i środowiska				
3.8.	Poznanie uwarunkowań ekonomicznych dotyczących pasażerskiego przewozu drogowego i organizacji rynku, w tym co najmniej tematy:	10	5	
3.8.1	- przewóz drogowy osób w stosunku do innych rodzajów transportu osób (kolej, samochód osobowy),			T
3.8.2	- działalność w zakresie przewozu drogowego osób (transport zarobkowy i przewozy na potrzeby własne),			T
3.8.3	- przekraczanie granic (transport międzynarodowy),			T
3.8.4	- organizacja i formy prowadzenia działalności w zakresie przewozu drogowego osób.			T
Razem		85	43	

1) – T – zajęcia teoretyczne

J – indywidualna jazda z instruktorem

C – ćwiczenia realizowane w grupie na placu manewrowym

2) - dla kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przyspieszonej czas trwania zajęć skraca się o 0,5